

**CONVENȚIA ASUPRA POLUĂRII ATMOSFERICE
TRANSFRONTIERE PE DISTANȚE LUNGI***

din 13.11.79

* * *

Publicată în ediția oficială
"Tratate internaționale", 1999, volumul 9, pag.63

Încheiată la Geneva la 13 noiembrie 1979

-----
* În vigoare pentru Republica Moldova din 7 septembrie 1995

Părțile la prezenta convenție,
hotărâte să promoveze relațiile și cooperarea în domeniul protecției
mediului înconjurător,
conștiente de importanța activităților Comisiei economice a O.N.U.
pentru Europa în ceea ce privește întărirea acestor relații și a acestei
cooperări, în special în domeniul poluării atmosferice, inclusiv
transportul pe distanțe lungi al poluanților atmosferici,
recunoscând contribuția Comisiei economice a O.N.U. pentru Europa la
aplicarea multilaterală a dispozițiilor pertinente din Actul final al
Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa,
ținând seama de apelul conținut în capitolul Actului final al
Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa privind mediul
înconjurător, de a coopera în vederea combaterii poluării aerului și a
efectelor acestei poluări, în special transportul poluanților
atmosferici pe distanțe lungi și elaborarea, pe calea cooperării
internaționale, a unui program vast de supraveghere și de evaluare a
transportului pe distanțe lungi al poluanților aerului, începând cu
dioxidul de sulf și trecând, eventual, apoi la alți poluanți,
luând în considerare dispozițiile corespunzătoare ale Declarației
Conferinței Națiunilor Unite asupra mediului înconjurător și în special
principiul 21, care exprimă convingerea comună că, în conformitate cu
Carta Națiunilor Unite și cu principiile dreptului internațional,
statele au dreptul suveran să exploateze propriile lor resurse potrivit
propriilor politici în domeniul mediului și datorită să evite ca prin
activitățile exercitate în limitele jurisdicției lor și sub controlul
lor să provoace pagube mediului înconjurător al altor state sau în
regiuni care nu intră sub nici o jurisdicție națională,
recunoscând posibilitatea ca poluarea aerului, inclusiv poluarea
atmosferică transfrontiere, să provoace efecte păgubitoare în termene
mai scurte sau mai lungi,
îngrijorate că sporirea nivelului prevăzut al emisiunilor de
poluanți atmosferici în regiune ar putea duce la creșterea acestor
efecte păgubitoare,
recunoscând necesitatea studierii incidentelor transportului
poluanților atmosferici pe distanțe lungi și a căutării soluțiilor la
problemele identificate,
afirmând hotărârea lor de a întări cooperarea internațională activă
pentru elaborarea politicilor naționale necesare și, prin schimburi de
informații, consultări și activități de cercetare și supraveghere, să
coordoneze măsurile luate pentru combaterea poluării aerului, inclusiv
poluarea atmosferică transfrontiere pe distanțe lungi,
au convenit asupra celor ce urmează:

Definiții

Articolul 1

În sensul prezentei convenții:

- a) expresia poluare atmosferică desemnează introducerea în atmosferă de către om, direct sau indirect, de substanțe sau energie care au o acțiune nocivă de natură să pună în pericol sănătatea omului, să dăuneze resurselor biologice și ecosistemelor, să deterioreze bunurile materiale și să aducă atingere sau să păgubească valorile de agrement și alte utilizări legitime ale mediului înconjurător, expresia "poluant atmosferic" fiind înțeleasă în același sens;
- b) expresia poluarea atmosferică transfrontiere pe distanțe lungi desemnează poluarea atmosferică a cărei sursă fizică este cuprinsă total sau parțial în zona supusă jurisdicției naționale a unui stat și care are efecte dăunătoare, într-o zonă supusă jurisdicției unui alt stat la o distanță la care nu este în general posibil să se distingă contribuțiile surselor individuale sau ale grupurilor de surse de emisie.

Principii fundamentale

Articolul 2

Părțile contractante, ținând seama de faptele și problemele în cauză, sunt hotărâte să protejeze omul și mediul său înconjurător contra poluării atmosferice și se vor strădui să limiteze și, în măsura posibilului, să reducă în mod treptat și să prevină poluarea atmosferică, inclusiv poluarea atmosferică transfrontiere pe distanțe lungi.

Articolul 3

În cadrul prezentei convenții, părțile contractante vor elabora cât mai curând posibil, pe calea schimbului de informații, consultații și activități de cercetare și de supraveghere, politici și strategii care le vor servi să combată dejecțiile de poluanți atmosferici, ținând seama de eforturile deja întreprinse la nivel național și internațional.

Articolul 4

Părțile contractante vor face schimburi de informații și păreri asupra politicilor lor, activităților lor științifice și măsurilor tehnice care au drept scop combaterea în toată măsura posibilului a dejecțiilor de poluanți atmosferici care pot avea efecte dăunătoare și reducerea în acest fel a poluării atmosferice, inclusiv poluarea atmosferică transfrontiere pe distanțe lungi.

Articolul 5

La cerere, vor avea loc consultații la intervale scurte între, pe de o parte, partea sau părțile contractante afectate în mod efectiv de poluarea atmosferică transfrontiere pe distanțe lungi sau care sunt expuse la un risc semnificativ de o astfel de poluare și, pe de altă parte, părțile sau părțile contractante pe teritoriul și sub jurisdicția cărora este creat sau ar putea fi creat un aport substanțial la poluarea atmosferică transfrontiere pe distanțe lungi și care rezultă din activități care sunt întreprinse sau prevăzute a se realiza.

Controlul calității aerului

Articolul 6

Ținând seama de art. 2-5, de cercetările în curs de realizare, de

schimburile de informații și de activitățile de supraveghere și rezultatele lor, de costul și de eficacitatea măsurilor locale de remediere și a altor măsuri pentru combaterea poluării atmosferice, în special a celei provenind din instalațiile noi sau transformate, fiecare parte contractantă se angajează să elaboreze cele mai bune politici și strategii, inclusiv sisteme de control al calității aerului și, în cadrul acestor sisteme, măsuri de control care să fie compatibile cu o dezvoltare echilibrată, recurgând în special la cele mai bune tehnologii disponibile și aplicabile din punct de vedere economic și la tehnici care produc puține sau nici un fel de deșeuri.

Cercetare - dezvoltare

Articolul 7

Părțile contractante, potrivit nevoilor, vor întreprinde activități concertate de cercetări și/sau de dezvoltare în domeniile următoare:

- a) tehnici existente și propuse de reducere a emisiunilor de compuși sulfuroși și a altor poluanți atmosferici principali, inclusiv al realizării lor tehnice și rentabilității acestor tehnici și repercusiunile lor asupra mediului înconjurător;
- b) tehnici instrumentare și alte tehnici care permit supravegherea și măsurarea nivelului emisiunilor și concentrațiilor ambiante de poluanți atmosferici;
- c) modele îmbunătățite pentru înțelegerea mai bună a transportului de poluanți atmosferici transfrontiere pe distanțe lungi;
- d) efectele compușilor sulfuroși și ale altor poluanți atmosferici principali asupra sănătății omului și mediului înconjurător, inclusiv agricultura, silvicultura, resursele materiale, ecosistemele acvatice și altele, vizibilitatea, în vederea stabilirii pe o bază științifică a determinării relației doză/efect în scopul protecției mediului înconjurător;
- e) evaluarea economică, socială și ecologică a altor măsuri care să permită atingerea obiectivelor referitoare la mediul înconjurător, inclusiv reducerea poluării atmosferice transfrontiere pe distanțe lungi;
- f) elaborarea de programe de învățământ și de formare privind poluarea mediului înconjurător prin compuși sulfuroși și alți poluanți atmosferici principali.

Schimbul de informații

Articolul 8

Părțile contractante vor schimba, în cadrul organului executiv prevăzut la art. 10 sau pe cale bilaterală, și în interesul lor comun informații:

- a) asupra nivelului emisiilor, potrivit unei periodicități ce va fi stabilită, a poluanților atmosferici conveniți, începând cu bioxidul de sulf, plecând de la unități teritoriale de dimensiuni convenite sau asupra fluxurilor de poluanți atmosferici, începând cu bioxidul de sulf, care traversează frontierele statelor, la distanțe și perioade ce vor fi stabilite de comun acord;
- b) asupra principalelor schimbări survenite în politicile naționale și în dezvoltarea industrială în general și efectele lor posibile, care ar fi de natură să provoace modificări importante ale poluării atmosferice transfrontiere pe distanțe lungi;
- c) asupra tehnicilor de reducere a poluării atmosferice care acționează asupra poluării atmosferice transfrontiere pe distanțe lungi;
- d) asupra costului prevăzut al acțiunilor, la nivelul țărilor, îndreptate contra emisiunilor de compuși sulfuroși și altor poluanți atmosferici principali;
- e) asupra datelor meteorologice și fizico-chimice referitoare la

- fenomenele survenite în timpul transportului poluanților;
- f) asupra datelor fizico-chimice și biologice referitoare la efectele poluării atmosferice transfrontiere pe distanțe lungi și asupra întinderii pagubelor care, după aceste date, sunt imputabile poluării atmosferice transfrontiere pe distanțe lungi;
- g) asupra politicilor și strategiilor naționale, subregionale și regionale de luptă împotriva compușilor sulfuroși și altor poluanți atmosferici principali.

Punerea în aplicare și lărgirea Programului concertat de supraveghere continuă și de evaluare a transportului pe distanțe lungi al poluanților atmosferici în Europa

Articolul 9

Părțile contractante subliniază necesitatea de a pune în aplicare "Programul concertat de supraveghere și de evaluare a transportului pe distanțe lungi a poluanților atmosferici în Europa" (în continuare denumit EMEP) existent și, fiind vorba de lărgirea acestui program, convin să pună accentul pe:

- a) interesul lor de a participa și de a pune în aplicare EMEP-ul care, într-o primă etapă, este axat pe supravegherea continuă a bioxidului de sulf și a substanțelor înrudite;
- b) necesitatea utilizării, de fiecare dată când este posibil, de metodologii de supraveghere comparabile sau normalizate;
- c) interesul de a stabili programul de supraveghere continuă în cadrul programelor naționale și internaționale. Amplasarea stațiilor de supraveghere continuă și colectarea de date sunt sub jurisdicția statelor în care sunt situate aceste stații;
- d) interesul de a stabili un program cadru concertat de supraveghere continuă a mediului înconjurător care să fie fondat pe programele naționale, subregionale, regionale și celelalte programe internaționale actuale și viitoare și care țin seama de aceasta;
- e) necesitatea de a schimba date asupra emisiilor, potrivit unei periodicități ce va fi stabilită, de poluanți atmosferici determinați (începând cu bioxidul de sulf) plecând de la unități teritoriale de dimensiuni stabilite de comun acord sau asupra fluxului de poluanți atmosferici determinați (începând cu bioxidul de sulf) care traversează frontierele statelor la distanțe și în perioade ce vor fi stabilite. Metoda, inclusiv modelul, utilizate pentru determinarea fluxurilor, precum și metoda inclusiv modelul, utilizate pentru determinarea existenței transportului de poluanți atmosferici, după emisiunile din unități teritoriale, vor fi puse la dispoziția părților și examinate periodic în vederea îmbunătățirii;
- f) intenția de a continua schimbul de actualizare periodică a datelor naționale asupra emisiunilor totale de poluanți atmosferici stabiliți, începând cu bioxidul de sulf;
- g) necesitatea de a furniza date meteorologice și fizico-chimice referitoare la fenomenele survenite în timpul transportului;
- h) necesitatea de a asigura supravegherea continuă a compușilor chimici din alte medii, precum apa, solul și vegetația, și de a pune în aplicare un program de supraveghere analog pentru înregistrarea efectelor lor asupra sănătății și mediului înconjurător;
- i) interesul de a lărgi rețelele naționale ale EMEP pentru a le face operaționale în scopul combaterii și supravegherii.

Organul executiv

Articolul 10

1. Reprezentanții părților contractante vor constitui, în cadrul consilierilor guvernamentali ai țărilor C.E.E.-O.N.U. pentru problemele

mediului înconjurător, organul executiv al prezentei convenții și se vor reuni cel puțin o dată pe an în această calitate.

2. Organul executiv:

- a) va examina punerea în aplicare a prezentei convenții;
- b) va constitui, după cum se va stabili, grupuri de lucru pentru studierea problemelor legate de punerea în aplicare și dezvoltarea prezentei convenții și, în acest scop, pentru a pregăti studiile și documentația necesară și pentru a elabora recomandări;
- c) va exercita orice altă funcție care ar putea fi necesară în virtutea dispozițiilor prezentei convenții.

3. Organul executiv va utiliza serviciile organului de conducere al EMEP pentru a asigura participarea deplină a acestuia la activitățile prezentei convenții, în special în ceea ce privește colectarea de date și cooperarea științifică.

4. În exercițiul acestor funcții, organul executiv va utiliza, de asemenea, când va considera util, informațiile furnizate de alte organizații internaționale competente.

Secretariat

Articolul 11

Secretarul executiv al Comisiei economice a O.N.U. pentru Europa va asigura, pentru organul executiv, funcțiunile următoare:

- a) convocarea și pregătirea reuniunilor organului executiv;
- b) transmiterea către părțile contractante a rapoartelor și a altor informații primite ca urmare a aplicării dispozițiilor prezentei convenții;
- c) orice altă funcție care ar putea să-i fie încredințată de organul executiv.

Amendamente la convenție

Articolul 12

1. Orice parte contractantă este îndreptățită să propună amendamente la prezenta convenție.

2. Textul amendamentelor propuse va fi supus în scris Secretariatului executiv al Comisiei economice a O.N.U. pentru Europa, care îl va comunica tuturor părților contractante. Organul executiv va examina amendamentele propuse la reuniunea sa anuală următoare, în măsura în care ar fi fost comunicate părților contractante de către secretarul executiv al Comisiei economice a O.N.U. pentru Europa cu cel puțin 90 de zile înainte.

3. Un amendament la prezenta convenție va trebui să fie adoptat prin consens de reprezentanții părților contractante și va intra în vigoare pentru părțile contractante care îl vor fi acceptat după 90 de zile de la data la care două treimi din părțile contractante vor fi depus instrumentul lor de acceptare la depozitar. În consecință, amendamentul va intra în vigoare pentru orice altă parte contractantă după 90 de zile de la data la care partea respectivă va depune instrumentul său de acceptare a amendamentului.

Reglementarea diferendelor

Articolul 13

Dacă un diferend apare între două sau mai multe părți contractante la prezenta convenție cu privire la interpretarea sau aplicarea convenției, părțile respective vor căuta o soluție pe calea negocierilor sau prin orice altă metodă de reglementare a diferendelor care le-ar fi acceptabilă.

Semnarea

Articolul 14

1. Prezenta convenție va fi deschisă semnării statelor membre ale Comisiei economice a O.N.U. pentru Europa, statelor care au statut consultativ pe lângă C.E.E.-O.N.U. în virtutea paragrafului 8 al Rezoluției nr. 36 (IV) din 28 martie 1947 a Consiliului economic și social și organizațiilor de integrare economică regională constituite de state suverane membre ale C.E.E.-O.N.U. și care au competență de a negocia, încheia și aplica acorduri internaționale în domeniile prevăzute de prezenta convenție la Oficiul Națiunilor Unite de la Geneva, din 13 pînă la 16 noiembrie 1979, cu ocazia reuniunii la nivel înalt, în cadrul Comisiei economice a O.N.U. pentru Europa asupra protecției mediului înconjurător.

2. Fiind vorba de chestiuni care țin de competența lor, aceste organizații de integrare economică regională vor putea, în numele lor propriu, exercita drepturile și să se achite de responsabilitățile pe care prezenta convenție le conferă statelor membre. În asemenea cazuri, statele membre ale acestor organizații nu vor fi îndreptățite să exercite aceste drepturi în mod individual.

Ratificarea, acceptarea, aprobarea și aderarea

Articolul 15

1. Prezenta convenție va fi supusă ratificării, acceptării sau aprobării.

2. Prezenta convenție va fi deschisă aderării, începînd din 17 noiembrie 1979, statelor și organizațiilor prevăzute la paragraful 1 al art. 14.

3. Instrumentele de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare vor fi depuse la Secretarul General al Organizației Națiunilor Unite, care va îndeplini funcțiile de depozitar.

Intrarea în vigoare

Articolul 16

1. Prezenta convenție va intra în vigoare în 90 de zile de la data depunerii celui de al 24-lea instrument de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare.

2. Pentru fiecare dintre părțile contractante care ratifică, acceptă sau aprobă prezenta convenție sau aderă la ea după depunerea celui de al 24-lea instrument de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare, convenția va intra în vigoare în 90 de zile de la data depunerii de către respectiva parte contractantă a instrumentului său de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare.

Retragerea

Articolul 17

În orice moment după împlinirea a 5 ani de la intrarea în vigoare a prezentei convenții cu privire la o parte contractantă, respectiva parte contractantă va putea să se retragă din convenție printr-o notificare scrisă adresată depozitarului. Această retragere va produce efecte după 90 de zile de la data primirii notificării de către depozitar.

Textele autentice

Articolul 18

Originalul prezentei convenții, ale cărei texte în engleză, franceză și rusă au aceeași valoare, va fi depus la Secretarul General al Organizației Națiunilor Unite.

Drept care subsemnații, în mod convenit împuterniciți, au semnat prezenta convenție.